

Szerkesztőség:
Templudvar 2. sz.
Sándor 39.
Sürgős

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy óra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára:
75 PARA.

Novisad-Ujvidék, 1922. VI. Köstlergasse 4. Wien (A Nap)

KAI NAPILAP III. évf. 53. szám. SZERDA

Szabadságharc

A „gyarmatpolitika“ szelid és szalonképes elnevezése alá bujtatott gazdaságpolitika volt minden időkben pillére azon államok hatalmi szervezeteinek, amelyek világuralomra törtek a történelem idői alatt. A fegyverek hátán őrzött római békétől nem nagy az út Ghandi indiai forradalmáig s a római helytartók minden jellegzetes vonása jól ismerhető az angol gyarmati kormányzókon. Az évezrek ugyanazon emberei tulajdonságok, hatalmi törekvések és gazdasági rendszerek fölött ivelnek át. A történelem kevés idő ahhoz, hogy akár egyiken is változtatni tudjon. Minden jelenségében megismétlődő történés az, amely Bombaytól Johannesburgig a brit világbirodalom pilléreit készüli megingiatni. A különbség csak külsőségekben rejlik. A pajzsot a gépfegyver helyettesíti, a lovas hírnököt a telefon s a „lázító“ beszédek a könyvek és röpiratok milliói. A tragédiában zökkenés nélkül felcserélhető Antonius, vagy akár melyik római helytartó neve az indiai alkirályéval, vagy az egyiptomi kormányzóéval. A szavak amit mondanak, ugyanazok, az ideológiájuk testvér és cselekvéseikben sem térnek el egymástól. Még az iga sem változott meg a három évezred alatt. Minden ugyanaz, sőt a jelek, amelyek egy világuralom összeroppanását sejtetik, ugy hatnak, mint a történelmi idők patinás emlékeinek megelevenülései. A lázadó India egyaránt küzd politikai és gazdasági elnyomottságáért, Egyiptom már csak az angol impérium gazdasági rendszere ellen folytat harcot. Hogy a délafrikai Johannesburg környékén mi történik, azt a homályos tartalmu táviratokból nem lehet pontosan megállapítani. Az angol katonaság „előnyomulása“ és az ezekre menő hadifogoly mindenestre sejtetni engedik, hogy ezen a dominionon is forradalmi jellegű kirobbanásokban keres kivezető utat az angol uralommal szemben mutatkozó elégedetlenség. A háborút követő idők forradalmi iskolájának alkalmazása nyilvánul meg azokban a hatalmas konturokban kibontakozó tömeg mozgalmakban, amelyek az elnyomott fajok felszabadítására törnek. Véres indulatok háborognak Kalkuttától Fokvárosig. Kanada, India, Délafrika és Ausztrália azon pillérek, amelyeken a brit világuralom nyugszik. Az ötvenmillió angol nép uralma a százmilliók fölött minden jel szerint veszélyeztetve van. Ghandi letartóztatása semmiesetre sem állhatja útját azon kitöréseknek, amelyek mögött történelmi erők feszülnek. Róma sorsa is beteljesedett. . .

Súlyos válság fenyeget

Lehetetlen a radikális-demokrata koalíció fentartása — Választások az új választójogi törvény alapján — A radikálisok többsége Protics mellett

Beograd, márc. 14. (Eredeti távirat). A koalíciós kormány helyzete mindinkább súlyosabbá válik és a válság azért nem tört már ki, mert a parlament szünetel. A politikai élet egyelőre a pártkörökre van utalva, ahonnan azonban hétfőn átkerül a parlamentbe. A radikális-demokrata koalíció ma már csak formailag áll fenn, mert mindkét párt kebelében rendkívül éles a hangulat a másik párttal szemben. Nagy kérdés, hogy sikerül-e Pasics miniszterelnöknek lecsillapítani a kedélyeket és az ellentéteket kiegyenlítve a további együttműködést lehetővé tenni. A jelek ennek inkább az ellenkezőjét látják igazolni.

A radikális pártban mindinkább erősödik az elégedetlenség a demokratákkal szemben. A pártból eredő hírek szerint az elégedetlenség oly nagy, hogy a parlament hétfői összeülését a koalícióra nézve rendkívül kritikus napnak lehet tartani és valószínű, hogy ez komoly válságra fog vezetni.

A két pártnak a kereskedők külföldi tartozásainak rendezésére vonat-

kozólag olyan homlokegyenest ellenkező a véleménye, hogy ezt nem lehet áthidalni és valószínűleg épen ez a kérdés fogja előidézni a válságot. A demokrata párt ebből ugyanis kabinetkérdést csinál és ha a radikálisok a javaslat ellen foglalnak állást, akkor kitör a válság. A demokratapárt ebben az ügyben teljesen egységesen járt el, szigorúan kitart a Kumanudi által beterjesztett javaslat mellett és semminemű kompromisszumra sem hajlandó.

Más oldalról a radikális pártban sem tisztázódott még teljesen a képviselők nézete a politikai helyzetet illetőleg, annyi azonban tény, hogy Protics befolyása nagyon megerősödött. Különösen a Cicvarics részéről ért támadás óta a radikális párt tulnyomó többsége Protics mellett van.

Általános az a vélemény, hogy a radikális-demokrata koalíció helyzete válságos és valószínű, hogy a kormánynak rövidesen le kell mondani. Miután más megoldás nincsen ki fogják írni a nemzetgyűlési választásokat az új választójog alapján.

India forrong Ghandi letartóztatása miatt

Több városban általános sztrájkot proklamáltak

Az indiai forradalmi mozgalmak elfojtását célozta az az angol intézkedés, amely letartóztatásba helyezte a mozgalom szellemi vezérét, Ghandit, akinek a népszerűségénél talán csak a fanatizmusa nagyobb. Ghandi letartóztatására már régebben megtették a szükséges intézkedéseket, de az angol hatóságok a lakosság izzó hangulatára való tekintettel annak végrehajtására nem mertek vállalkozni. A letartóztatás most mégis megtörtént s a jelek szerint Ghandi tömegei a vezér mögé állnak. Több városban máris általános sztrájkjal demonstrálnak a letartóztatás miatt s hogy ezek az események csak előjelei sokkal súlyosabb kimenetelű következményeknek, mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy az angol államhivatalnokok — félelmükben —

tömegesen hagyják ott hivatalaikat. A legutóbbi eseményekről alábbi távirataink számolnak be:

London, márc. 14. (Eredeti távirat). Londoni lapjelentések szerint Lloyd George felszólította Derby lordot, hogy Mantagu utódjaként átvegye az indiai államtitkárságot.

London, márc. 14. (Eredeti távirat). Ghandi letartóztatásával beállott fenyegető veszély első jelei abban mutatkoznak, hogy az indiai angol államhivatalnokok a belföldiektől való félelmükben tömegesen nyujtják be lemondásukat.

London, márc. 14. (Eredeti távirat). A legutóbb érkezett jelentések szerint India nagyobb városaiban általános sztrájkot proklamáltak Ghandi letartóztatása miatt.

Szenzációs reformok Bulgáriában

Stambulinski nyilatkozata

Bécs, márc. 14. (A „Délbácska“ tudósítójától). Stambulinski Sándor — a bolgár Radics — érdekes nyilatkozatot tett a Neue Freie Presse szíjfal tudósítója előtt. Stambulinsky volt tudvalevően az, aki a bolgár parasztságot erős pártba megszervezte, a választásokon az ő zászlókat dicsőítette végül

az ő támogatásával már a negyedik esztendője, hogy Bulgária sorsát intézi. De ő még ennyivel sem elégszik meg. Azt szeretné, hogy ne csak Bulgáriában, de másutt is parasztságnak legyen és a különböző országok parasztságnak ezéle parasztiinternacionálét teremtsenek. — A most lezajlott körségi választások

— mondotta többek között a bolgár kormány elnöke — ismét a parasztságnak adták oda a győzelmet. Nyugodtan folytak le ezek a választások, annak ellenére, hogy február 20-ka óta nincsen katonaságunk, csak rendőrségünk. Ez természetes is, hiszen az ország bizik bennünk. Eddigi törvényhozásunkkal vívtuk ki bizalmát. Törvényt hoztunk például a kényszer-munkáról, amely bizonyos időre bizonyos koru férfiakat államunkra kényszerít. Ez nagyszerűen bevált. Most a nők kényszer-munkájára gondolunk; ez a törvényjavaslat minden 16 és 30 év között levő női munkára kötelez. Egy másik törvényünk földet fog juttatni bolgár embernek, aki földművesmunkával akar foglalkozni. Nem pénzért, hanem ingyen. Azt akarjuk, hogy a városokból a falvakba vándoroljanak és akl falu akar letelepedni, azonnal kap ingyen egy-egy paraszti udvarházat. Ezt a törvényt az állami és kolostori birtokokra is ki akarjuk terjeszteni. Ma Bulgáriában 300 hektár a legnagyobb birtok, a többi kisajátította az állam.

— Jelentőségre tarthat számot az a törvény, mely az ellélt büntetéseket munkára fogja. A jövőben nem fog megőrtetni, hogy biztosíték ellenében bűnösöket szabadságra helyezzenek. A visszatérő bűnösöket továbbra fogjuk, hogy így mindenki ráismerhessen. Azt hiszem ilyen körülmények között jól megmondják a gonosztevők, vajon nem jobb-e számukra a becsületes munka, mint a tolvajlás és rablás?

— Az igazságszolgáltatás terén mélyebb reformokat vittünk keresztül. Olyan ügyvédek, akiket képviselőkké, megyei vagy városi bizottsági tagokká választottak, nem folyathatják hivatásukat. A békebíróknál ügyvéd nem asszisztálhat. Ezek a békebírók faluról falura mennek és ott a helyszínen ítélkeznek. De még falusi bíróságokat is szándékozunk felállítani, amelyek bírát maga a nép fogja választani. Hadseregünk — mint mondtam — nincs többé. A neuilly-i szerződés megengedte ugyan 30.000 főre rugó zsoldos hadsereg tartását, azonban mindössze 6000 zsoldos jelentkezett, annak ellenére, hogy magas fizetést és jó ellátást ígértünk a jelentkezőknek. A bolgárok bizony szívesebben dolgoznak a mezőn, mint a kasszányában.

— Most tavasszal össze fog ülni a parasztkongresszus és itt állapítják meg a jövőendő kormányprogramot. Többek között a parasztkongresszus fog dönteni arról, hogy a köztisztviselők husz százalékát elbocsátjuk és hogy a megmaradt tisztviselők fizetését 40 százalékkal leszállítjuk. A hat és fél százalékos százmillió költséget kétszeresen tolggyeszték, de még kényszerkölcsönre is gondolunk. E célból három milliárd leva bankjegyet nyomtatunk Amerikában, a ha ez meglez. Kicséréljük a régi bankjegyeket a akkor majd rátehetjük kezünket az eldugott vagyonokra. Az a szándékunk, hogy másfél milliárd bankjegyet kivonjunk a forgalomból. Idegen országok bankjai nagyobb összegeket kölcsönöznek nekünk, de ezeket az összegeket kizáróan beruházásokra fogjuk fordítani. Az 1922. évi költségvetésben négy milliárd van bevételként előirányozva, a ezt a kiadások csak 100 millióval mulják felül. Erős a hittem, hogy ezt a 100 millió deficitet minél hamarabb le fogjuk faragni.

Lenin Genuában.

London, március 14. (Eredeti távirat.) Chamberlein az alsóházban közölte, hogy a szovjetkormány távirati értesítése szerint a genuai konferencia orosz delegációjának vezetői Lenin, Csicserin, Kraszín és Litvinov lesznek. Azon kérdésre, intézkedtek-e, hogy az orosz delegációt gyilkos merénylet ellen megvédjék, Chamberlein kijelentette, hogy ez az olasz kormánynak a dolga. Chamberlein ez alkalommal kijelentette még azt is, hogy az amerikaiak távoimaradása nem változtatja meg a konferencia megkezdésének idejét.

Az állam nem hitelez önmagának

A közhivatalok telefonjai — Kikapcsolták, mert nem fizettek

Ujvidék, március 14. (A Délbácska munkatársától.) Az állam ugylátszik bizalmatlan önmagával szemben, vagy legalább is egyes szervek egymással szemben, mert másként hogyan történhetett volna meg az az eset, amely az ujvidéki posta és távbeszélő hivatal nem közönséges specialitása.

Minden állami hivatal fel van szerelve telefonállomással. A hivatalok vezetői abban a hitben élhettek, hogy ami az államé, az az államé. Csakis így lehet megmagyarázni azt, hogy egész esztendőközön keresztül nem fizették a telefonszámlákat. Az egyes hivatalok tartozásai mind nagyobb és nagyobb összegeket tettek ki de fizetni egyik sem akart. A telefonbérletk arra az állápontra helyezkedtek, miúek fizessen az egyik állami hivatal a másiknak, hisz ez csak felesleges munka, a tisztviselők megterhelése, a pénz amit itt kifizetnek, ott beszédnek, végeredményben csak az államé. Egyszerűsíténi akarták a közigazgatás menetét. A posta azonban nem volt ezen a véleményen, sz ő budgetje súlyosan megsínylette azt, ami a másik helyen előnyökkel járt. A visszamaradt összegek lassanként oly tekintélyes összeget képviseltek, hogy ez már a postaügyi miniszteriumban is feltűnt és itt erőlyes lépésekre határozták

el magukat. Átiratot küldtek az ujvidéki postahivatalhoz, amelyben felhatalmazták, hogy kapcsolja ki a forgalomból az összes állami hivatalokat, ha záros határidőn belül tartozásukat ki nem egyenlítették.

A posta így is tett. Felszólított minden közhivatalt, fizesse ki hátralékos telefondíját, ellenkező esetben kikapcsolják a számot. A hivatalok ezt híhetetlennek tartották és nem fizettek. Egy reggel azután hiába csöngettek, nem jelentkezett a központ. Először nem tudták mire vélni az egészet, de azután észükbe jutott a posta ultimátuma. Néhány napig minden hivatal telefon nélkül maradt. Opponálni akartak, de azután beadták a derekukat és egymásután kifizették tartozásaikat. Rövidesen azután minden hivatal visszakarta telefonját, mert mindegyiknek volt pénze tartozással fizetésére.

Néhány hivatal azonban még mindig telefon nélkül van. A járásbíróság és feljebbviteli bíróság a legszegényebb közhivatalok, mert azok még mai napig is telefon nélkül állnak. A szolgabíróság is csak néhány nap előtt fizethette ki hátralékát. Az igazságszolgáltatás hát a legszegényebb, legpénztelenebb intézményünk.

A kormány elismerte a független Albániát

Az albán kormány harca a felkelőkkel — Jugoszláv megbízott Albániában

Beograd, márc. 14. (Eredeti távirat.) Albániában még mindig tart a harc a tiranai kormány csapatai és a felkelők között. Az Albániából érkezett legújabb hírek szerint a felkelők megkeresték a kormány hadseregét, amely visszavonulóban van. Elbassan és Fieri körül ekeseredett küzdelem folyik, a kormány csapatai azonban erősen tartják megukat.

A tiranai albán kormányt elismerte kor-

mányunk is és ezért a napokban a jugoszláv megbízott Tiránába utazik, hogy az ottani kormánnyal ezt tudassa. A megbízott kinevezése eddig még nem történt meg és csak a het valamely napjára várható ez. Követet azért nem küldhetünk Tiránába, mert Albániának nincs államfője, akinek a követ a megbízott levelet átadhatná.

Leverik a johannesburgi forradalmat

Johannesburg, márc. 14. (Eredeti távirat.) Az angol kormánycsapatok a mai napon elfoglalták Benoni, Roodbort és Florida állomásokat. A burok segítségével számos foglyot ejtettek. A kormánycsapatok most a lázadók által megszállva tartott Maraisburg ellen folytatják az előnyomulást.

London, március 14. (Eredeti táv.) Johannesburgi jelentések szerint, a kormánycsapatok az egész vonalon minden nagyobb veszteség nélkül előnyomulnak.

Megzavart programbeszéd Magyarországon

Budapest, márc. 14. (Eredeti távirat.) A választási kampányt vasárnapon két incidens zavarta meg. Az Andrássy párt Rákospalotán, a Rassay párt pedig a Szegezárd kerületben nem tudta megtartani a gyűlést, mert annak nyugodt lefolyását rendbontással lehetlenné tették. Az ellenzék jogvédő irodája hírfőn foglalkozott az esetekkel. Rassay kijelentése szerint a szegezárdi kerületben Dacs és Ócsény községekben a gyűlést előre megszervezett alakulatok megzavarták és a hatóságok az alakulatokkal szemben nem léptek fel a kellő erőlyel. Rassay az ülés után újságíróknak elmondta, hogy a szegezárdi kerületben Drodzy Győző akart több helyen beszélni, azonban nemcsak hogy a hatóságok részéről a rendezavarokkal szemben védelmet nem kapott, hanem ellenkezőleg a rendtartásra kivonult kerületi csendőrpáncsnok megfenyegette azzal, hogy a további gyűlésekre az ébredőket viszi magával és ha ott is zavar lesz, lövetni fog. Drodzyt pedig ő fogja lelőni. Az esetet Drodzy bejelentette Koszo belügyl államtitkárnak, ki szigorú vizsgálatot indított.

A hadifoglyok száma 2200.

Johannesburg, márc. 14. (Eredeti távirat.) A forradalmi mozgalom a miniszterelnök közlése szerint a radikális felforgatók munkája, kik a sztrajkot szindikalista eszmék terjesztésére használják fel. Az általános sztrajkot kihirdették ugyan, de azt a munkások nagy tömege nem tette magáévá. A benschülött lakosság példás nyugalmat és tartózkodást tanusit.

Beograd, márc. 14. Páris 600, Milánó 340, Prága 125, Bécs 1025.

Zürich, márc. 14. (Nyitás) Berlin 195, Newyork 518, Milánó 2515, Prága 915, Budapest 63, Zagreb 175, Varas 12, Bécs 7, bélyegezett 7, London 2224, Páris 4530

Bécs, márc. 14. Budapest 975, Berlin 30, Prága 14550, Milánó 398, Newyork 8200, dollár 8100, Bukarest 5950, Zagreb 2625.

Budapest, márc. 14. Záriat. Napoleon d'or 3190, sokol 1480, dinár 1025, dollár 845, frank 7325, lengyel marka 19, lei 623, lira 4100, marka 313, osztrák korona 1050, rubel 42. Berlin 310, London 3675, Milánó 4080, Newyork 84750, Páris 7400, Prága 1485, Bécs 1050, Zágráb 270, Zürich 16275. Értékpapírok: magyar hitel 1950, osztrák hitel 760, papír 2825, déllvasut 1620, államvasut 5175, község 12850, Salgo 7975, Gaudanubius 41100, Rima 2360, Adria 7200, Atlantika 2975, nasici 19000, Szlavonia 1510.

Ujvidéki terménytőzsde. Buza, bácskal 78, 20/o kínálat 1670, kötés 1670, szerémi kínálat 1700, Zombor vidékről kötés 1600. Arpa kínálat 1300, zab, bácskal kínálat 1275. Tengeri bácskal Ujvidék vidékről kínálat 1250, kereslet 1180, kötés 1200. Bab fehér új kínálat 1180. Liszt nullás kötés 2250. Disznózsir kínálat 8400.

Az utódállamok a bécsi nemzetközi tarifakonferencián

Kölcsonös kedvezményekről tárgyalnak Jugoszlávia, Csehszlovákia, Románia, Ausztria és Magyarország — A nemzeti államok bekapcsolódása a világforgalomba

Bécs, március 14. Nagy jelentőségű konferencia kezdődött Bécsben. Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Románia, Németország, Anglia, Franciaország, az S. H. S. királyság, Görögország, Hollandia, Svájc, Magyarország és Törökország közlekedési kapacitással összejöttek, hogy megtárgyalják a tarifák rendezésének és egyszerűítésének kérdését. A konferencia minden beharangozás és reklám nélkül nyílt meg, azonban megérdemli, hogy az összes utódállamok a legnagyobb figyelemmel kísérlék tanácskozásait és esetleges határozatait. A konferencia most fog befejeződni és a tárgyalások során szóba került az utódállamok bekapcsolódása a világforgalomba.

Az összeomlás után a volt monarchia államai minden együttműködés nélkül kezdték meg szervezni közlekedés ügyüket. Ez persze sok tekintetben rendszertelenségekre vezetett és ezért a nyugati államok azt szerették, ha az utódállamok közbösen új menetrendeket dolgoznának ki. A konferencián a delegátusok megállapodtak abban, hogy kormányaikat figyelmeztetik erre és közlik velük a konferencia eredményét. A második dolog, amely az utódállamokat érdekelheti, a tulajdonképpeni tarifális kérdés. A valuták őrülési egyenlőtlensége miatt tarifális kérdésekben valóságos anarchia uralkodott.

Ugyanarra a távolságra az egyik állam ötszörös, sőt tízszeres szállítási díjat számított, mint a szomszédja. Ennek természetesen a forgalom és ezzel együtt a kereskedelem látta kárát. Ugyancsak a nyugati államok körében hangzott el a kívánság, hogy az utódállamok egygyezzenek meg az egységes tarifában. Mivel a konferencián a nem utódállamok képviselői is részt vettek, valószínű, hogy ezek közvetlenül fognak a nemzeti államok között és így ebben a kérdésben is könnyebben jön létre megegyezés, mintha az utódállamok maguk között kezdték volna meg az ügy tárgyalását.

Ellenforradalom Tifliszben

Berlin, március 14. (Eredeti táv.) A Kaukázusban az elmúlt napokban komolyabb természetű forradalmi mozgalmak voltak. Február 14-én a gruzok általános sztrájkba léptek Tifliszben. A város környékén vörös csapatokat koncentráltak. Tifliszben egész éjszaka tartott a lövöldözés, amely 12-én, 13-án és 14-én is tartott. A lövöldözéseknek számos halottja és sebesültje van. A neves gruz költő, Razikasvili Batosana lelőtte a tifliszi forradalmi törvényszék elnökét és két terroristát. A városba benyomuló bolsevik csapatok elfogták a költőt, felkoncolták és tetemét kutyákkal etették meg.

BOSNYÁK-HERCEGOVINAI
AGRÁR ÉS KERESKEDELMI BANK
 NOVISADI FIÓK (Wagner-palota)

BETÉTEK UTÁN NETTO 6%
 2380-2-12 **KAMATOT FIZET**

Középeurópai blokk készült Prága égisze alatt

Miért hiúsult meg az új nagyhatalom megalakítása? — Benes londoni útja német megvilágításban

Berlin, március 14. A Berliner Tageblatt hasábjain, a német világlap prágai tudósítójának, dr. Gustáv Fuchsnek a tollából rendkívül figyelemre méltó cikk jelent meg, mely Benes londoni útját és annak eredményeit egész új színekben világítja meg. A cikkíró mindenekelőtt megállapítja, hogy Benes visszatértekor a prágai sajtó nagyon hűvösen fogadta, egyetlen cseh lap sem sietett üdvözlésére. Az agrárpárti „Venkov” pedig a következő nyilvánvalóan inspirált jelentést közölte: „Benes külföldi útja csak informatív jellegű volt. Benesnek egyáltalában nem volt szándékában Anglia és Franciaország között a közvetítő szerepét játszani. Az Anglia és Franciaország közötti ellentétek egyébként oly természetűek, hogy azokat idegen intervenció nem tudhatja kiküszöbölni.” E kijelentéssel Benes nyilván a személyével szemben várható ellenzéki támadásokat akarta megelőzni. A kísérlet azonban kudarcot vallott. A nemzeti demokrata-párt lapjai, mely a cseh intelligenciának kicsi, de legbefolyásosabb pártja, kedvetlenül állapították meg, hogy *Benes londoni útjáról a köztársaság számára semmi más nem hozott csak francia himnuszokat.*

A cikk ezután vázolja, hogy Benes legjobb reklamirozó tehetség, akit állam valaha felmutatott. A világ csak Masaryk és Benes nevére keresztül fedezte fel a cseheket. Benes azóta is állandóan foglalkoztatni tudja Európa közvéleményét, azonban tulzába ment akkor, midőn a nyolcmillió cseh nemzetbe beöltötte a vágyat egy Európában érvényesülő vezető szerep után. Azonban egy tizenhárom millió lakossal rendelkező állam

nem játszhat vezető szerepet. Ennek a felismerése vezetett a kisantant megalapítására. Ez lett volna hivatva az európai ügyekbe való beleszólásra a jogosultságot megadni. A várt eredmény azonban elmaradt, mert abban a pillanatban, mikor a kisantantnak első ízben kellett volna érvényesülnie, a közbelépésre való jogát nem ismerték el. Mikor Habsburg Károly második puccskísérlete alkalmával Csehszlovákia és Jugoszlávia mobilizáltak és Magyarországhoz ultimátumot intéztek, akkor az utolsó pillanatban előlépett a nagykerületi konferencia és energikusan kijelentette, hogy az európai béke fentartása és a békeszerződések betartásának biztosítása kizárólag a nagyhatalmak feladata. Ugyanez a játék megismétlődött akkor, amidőn a kisantant felszólalt a burgenlandi kérdésnek a velencei egyezmény szerinti való szabályozása ellen. Ezekből tehát nyilvánvaló, hogy a kisantant jelentősége Magyarország fékentartásával teljesen kimerül.

Benes európai veszedelmet lát abban, hogy az osztrák-magyar monarchia helyén támadt kis államok kellő organizáció híján vannak.

Azonban a kis államok tömörítése sehogyan sem akar sikerülni, mert meg hiúsul egyrészt egyes kis államok, másrészt azon nagyhatalmak ellentállásán, amelyeknek érdeke ezen kaotikus közép-európai állapotok fentartása. Benes tehát újabb szövetséges után nézett. Ezt Lengyelországban vélte feltalálni. Azonban kevés remény van arra, hogy az új nagyhatalom, a középeurópai blokk, Prága égisze alatt megszülessen.

Ausztriában is a nagybirtok akadályozza meg a mezőgazdaság fejlődését

Bécs, március 14. (A Délbácska bécsi szerkesztőségétől.) A föld körül Ausztriában hasonló bajok vannak, mint a legtöbb a középeurópai államokban. Itt is a nagybirtok állja útját a mezőgazdaság fejlődésének. Igen sok hasznos termelési rendszer szenvedett hajótörést az osztrák nagybirtokosok kapzsi ellenzésén. Az osztrák parasztság nem érkezett el arra az öntudatra, mint más országok kiscgazda és földműves osztálya, de néhány vezére már évek óta kitarító harcot folytat a nagybirtok ellen. Ezek közé tartozik Leopold Stocker, gazdasági akadémiatáncár, az osztrák parasztszövetség elnöke. Stocker éveken át tagja volt az osztrák parlamentnek az utolsó választásokon azonban a keresztényszocialisták megvonták tőle támogatásukat, mivel ő feltétlenül republikánusnak vallotta magát. A „Délbácska” bécsi szerkesztőjének a minap alkalma volt Ausztria e kitérő agrárpolitikusával beszélgetést folytatni. A beszélgetés folyamán ismét kitért Stocker elnök a nagybirtokosok lehetetlen gazdasági politikájára és ennek során a következő érdekes közléseket tette:

— A nagybirtokosok kezében olyan hatalmas kiterjedésű birtokok vannak, hogy ezeket természetesen nem tudják maguk kezelni és épen ezért ezt jászág intézőkre bízzák. Ezeknek az embereknek szorgalmától és munkakészségétől függ sok ezer hektár termőföld megművelése. A nagybirtokosok javarésze ugyanis semmit sem, vagy csak igen keveset törődik birtokaival. A jászágkezelők működésének tehát nagy gazdasági jelentősége van. Épen ezért azt kellene hinn, hogy a nagybirtokosok méltányolják a jászágkezelők fontos munkáját és honorárik azok követeléseit. Ez azonban nagyon téves dolog. A legtöbb nagybirtokos neveltségében kis fizetéssel honorálja hivatalnokait.

Ehhez járul még az, hogy a nagybirtokosok magatartása miatt az akadémiailag képzett jászágintézők szociális állása és az a bánásmód, amelyben részüket van, egyenesen tűrhetetlen. Természetesen az elkeseredés köztűk igen nagy. Évtizedek óta harcolnak a jászágkezelők helyzetük megjavításáért. Szervezetben tömörültek és így próbálták igényüket érvényesíteni. A nagybirtokosok azonban a tőlük szokott rövidlátással visszautasították a szervezett jászágkezelőkkel való tárgyalásokat. Természetesen ez a jászágkezelőket még jobban elkeserítette és ép ezért nem lesz csoda, hogyha az osztrák földművelés fogja kárát látni ennek. A nagybirtokosok oly hatalmas összegeket keresnek, hogy mellényzebeikből elégtelhetők ki a jogos követeléseket. Azonban miként a parasztokat, úgy a hivatalnokokat sem akarják honorálni. Az osztrák nagybirtokosok már régen akadályozzák mezőgazdaságunk fejlesztését. Most is ők lesznek az okai annak, ha az osztrák mezőgazdaság fogja kárát látni a mezőgazdasági alkalmazottak létüküdelmének.

Miként Stocker tanár kijelentésével a helyzetet megvilágítják, Ausztriának is nehéz és súlyos problémája a nagybirtok. Egyelőre az osztrák parasztok és kiscgazdák még nem ébredtek osztályöntudatra, azonban ha ez megtörténik, súlyos harcokra van kilátás az osztrák mezőgazdaságban is.

Szemere Pál.

HIREK

MIBŐL ÉL?

A hajnali zürzavar vetette az asztalomhoz. Akkor jött oda, amikor az etiké és a képmutatás összes szabályai felmondják már a szolgálatot. Amikor mindenki követlen lesz, felesleges barátkozásokra és tegeződésre hajlandó. Fél ötkor. Reggel. Az asztalon néhány halott üveg hevert, a sarokban halványan pislogott két pezsgős palack ezüstnyaka. Leült az asztalomhoz Utoljára a Monte Asalonén láttam Akkor „tart. hadnagy” volt és öt piroscsikós szalagot viselt a mellén. Őt kitüntetés Akkor huszonegy éves volt csak és egész multja valamelyik főgymnázium jól elvégzett nyolc osztálytól állott. Az Asalonén öt másfelé verte a vihar. Minden meglepődés nélkül szorítottunk kezet, amikor leült az asztalhoz. Az arca fáradt volt és kiégett, a keze reszketős, kissé durva és a cigareta úgy ült az ajka szélén, mint a lovas, aki rosszul ül a nyeregben. Na gyon megromlottnak látszott a fiú. Néhány pernyi hallgatás után megkérdeztem, miből él „azóta”?

Hosszan, elgondolkodva és fáradtan nézett föl:

— Elmondjam?

— Kíváncsi vagyok.

— Jó 1918-ban leszereltem. Ugy, mint a többiek. Négyeszetven koronát kaptam. Ezen vettem egy belépőjegyet a polgári társadalomba, röviden: vettem egy kalapot. Ettől a perctől kezdve már nem voltam katona. Az egyenruhát megtartottam. Nem volt más. A polgári jelleg, amit akkor a kalap kölcsönzött, éppen elég volt. Azután állást akartam. Érettségim volt. Mit lehet ezzel csinálni? Decemberben helyettes üzletvezetőnek alkalmastak egy posztóraktárban. Két nap múlva háborús panamámi miatt büntető eljárást indítottak a cég ellen. Négy napig én is le voltam tartóztatva. Azután a Mauthner cég alkalmazott, mint ügynököt. Két hét alatt kiderült, hogy ehhez a foglalkozáshoz nem értek. Kiderült. Aztán könyvelő lettem egy cipőfényágygyárban, amely hamarosan feloszlott. Két hónapig munka nélkül lézengtem, amikor végre sikerült beosztást nyernem valamelyik agrárreform bizottságba. Hat korona volt a napi díjam. Nagyon örültem, de ekkor kitört a magyar kommunizmus. Elmentem Bécsbe, ahol egy folyótájon öt napig nem ettem semmit. A következő hetekben alkalmastak a jövedelmezőnek. Nem tudtam megélni. Kikerültem Hannoverbe, ahol néhány hónapig kikötőmunkás voltam. Ezen idő alatt beavattak a szakácsmesterség titkaiba, s így hamarosan egy ocednáróra kerültem, mint másodszakács Bombayban kiszálltam a hajóról, ekkor már tudtam angolul. A rendőrség szolgálatába álltam. A harmadik hónapban, valamelyik hindu felkelésnél mellővést kaptam. Amikor felgyógyultam, Londonba vittek, ahol az egyik bíróságon, mint vrodaszolga kaptam alkalmazást. Ezt csak egy évig bírtam ki. Megtanultam szteppelni. Artista lettem. Anglia után jött Németország, aztán Jugoszlávia... Most itt vagyok. Két hét múlva Konstantinápolyban fogok táncolni, aztán... aztán... nem tudom, hogy mi lesz velem... Az anyám tavaly meghalt. Akkor Londonban voltam. A menyasszonyom férjhez ment még akkor, amikor a Monte Asalonén reszkettem a haláltól... Hogy holnap mi lesz? Istenem, ki törődik ezzel? Fáradt vagyok. Öreg. Huszonegy éves vagyok már...

Reggel volt. Egyezerkilencszázhuszonkettő, március tizenegy. Hajnali nyolc óra.

Egy másra néztünk és egyikünk se mert sírni. (cs)

— **Ujabb államkölesőn.** A kormány több külföldi konzorciumtól előnyös ajánlatot kapott nagyobb hitelt. A kormány ezek egyikét igénybe veszi és több millió dináros külföldi kölcsönt vesz fel.

— **Az üzletelen tőzsde.** Beográdi munkatársunk telefonálja, hogy az értéktőzsde teljesen üzletelen. Kötés egyáltalán nincs. Általános az a vélemény, hogy Kermanudi intézkedéssel nem tudják a valutát megjavítani.

— **Négy százezer munkás kizárása az angol gépiparban.** Londonból jelentik: Az angol gépipari munkaadók és munkások szakszervezetei között megindult tárgyalások kudarcot vallottak, aminek az lesz a következménye, hogy a gépgyárak a hét végén négy százezernél több munkást kizárnak.

— **Ujvidék közegészsége.** A március 5—11. héten következő ragályos megbetegedések fordultak elő Ujvidék város területén: szifilisz régi beteg 2, maradt 2; diftéria új 2, maradt 2; influenza régi beteg 7, új 1, meggyógyult 5, maradt 3. E héten 21 gyermek született (11 fiú és 10 leány) meghalt 21 (13 férfi és 8 nő) egy évén aluli gyermek 5.

— **Tömegsztrájk Csehországban.** Párából jelentik a Délbácskának: Ma százhatvanezer üveg munkás sztrájkba lépett. A békéltető tárgyalások teljesen eredménytelenek. Prágából érkező jelentések szerint az elmúlt vasárnap délután kommunista képviselők vezetésével egy nagyobb tömeg munkásokkal tüntetett a cseh szlovák főváros utcáin és követelte Szovjetországnak az elismerését. A tüntetőket a rendőrség fegyverrel verte szét.

— **„Jön” Judex új küldetése. Jön az Apollóba.**

— **Uj közpénckiráda egy német városban.** Kielből jelentik: A holtsteln Rendsburg melletti Hamerauban lakó Groth nevű marhakereskedőhöz csütörtökön délután beállított két férfi, hogy bizonyos hivatalos lefoglalásokat eszközöljék. A két idegen rendőrségi tisztviselőnek adta ki magát és mindenképen azt a látszatot igyekeztek felkelteni, hogy megfelelő pénzbeli szolgáltatások ellenében lemondanának a lefoglalás kereszttulviteléről. Amikor azonban Groth nem volt hajlandó megváltási díjat fizetni, a két árendőr tisztviselő letartóztatta. Groth erre kiállított egy 56.000 márkáról szóló csekket, mire az idegenek elmentek vele az oldenbütteli előjáróhoz, a marhakereskedőt átadták az előjárónak, ők maguk pedig azonnal távoztak, hogy a nyomozást folytatni fogják. A Groth által kiállított csekket a két idegen átnyújtotta az előjárónak, néhány pillanat múlva azonban rendkívül ügyesen visszalopták azt az előjáró íróasztalának fiókjából felültek a rendelkezésükre álló kecsiba és azóta nyomuk veszett. Az új német közpénckiráda hőseit a német rendőrhatalóságok nagy eréllyel keresik.

— **„Jön” Judex új küldetése. Jön az Apollóba.**

— **Felakasztotta magát az illetőség miatt.** Pozsonyból írják: A pozsonyi Rudolf-szálló portásának feltűnt, hogy a szálló egyik szobájának lakója péntek délután óta nem hagyta el szobáját. A portás sejtése valónak bizonyult. Egy 30—40 év közötti férfi holtteste feküdt felül a lábbal, hanyatt az ágyon. A szerencsétlen köteleit csavart az ágy felső díszítésére, majd a kötélt másik végéből hurkot kötve, fejére jjesztette és végül fekvő az ágyon. A bizottság megállapította, hogy az életunt Ziska Imre 35 éves volt jegyző. A helyszíni szemle után azt is megállapították, hogy Ziska először megmérgezte magát és hogy biztosan elkerüljön terve, a mérgezés után a kötéllalált választotta. A szálló szobáján az asztalon hét levél feküdt, amelyeket az életunt különböző ismerőseihez intézett; egy levél Kubina dr. rendőrfogalmazónak volt címezve. Azt írta, hogy azért válik az életunt, mert illetőségét sehohsem akarták elismerni és így földönfutó lett. Reméli, hogy a tulvíágon szent Péter nem fogja illetőségét kutatni.

— **Nansen és a hering.** Eddig kevés kapcsolatot volt kettjük között. Nansen Fritjov kitűnő norvég úszó, aki a norvég vizekről indult el valaha, hogy felfedje észak hóval, jéggel és északával borított titkait. Utjáról könyvet is írt a nagyszerű „Éjen és jégen át” című, amely a világ minden kultúrnyelvére lefordítva elkerült a világ minden népéhez. A heringről nem jegyezték fel ilyen bátor és utóbbi cselekedetét, bár kétségtelen, hogy a hering is norvég vizekről indult el és ugyanoda jut, ahova Nansen felfedezéseinek a híre, a világ népeihez. Nansen sorait se fálják kevésbé mohón a kultúr népek, mint hering hordók sorait, Jellehet a hering hordókban legfeljebb ismerőbb példányok vannak és ritka

éretliek, de ismerőbb egyéniségek aligha. Most Nansen megint összekerült a heringgel. Ugy történt, hogy ez a nagyszerű ember elment Oroszországba, kolerás, pestises és éhínség vidékeken néste meg a pusztuló embert. Amikor visszatért Norvégiába, az volt az első dolga, hogy lángoló szavakkal fordult Európához: adjatok, adjatok, minél sürgősebben adjatok! Kétszer ad, aki gyorsan ad, adjatok ti gyorsan adjatok azonkívül kétszer, mert milliók hainak éhen Oroszországban. Nos a világ, ha nem is nagyon gyorsan, ha nem is kétszer, de ad. Innen is, onnan is elindulnak a hajók és viszik az ennalót, nem a millióknak, csak az ezreléknyi ezreknek, de az is valami. Ezzel szemben a hering, azaz, hogy nem is a hering, a norvég kormány, mert magának a heringnek jó szíve van, ő odaadja magát a szegénységnek, hogy foszforral és fehérjével gazdagítsa a lesatnyult inségek testét. Ellenben a norvég kormány nem ilyen jószívű. Most tiltakozó jegyzéket küldött Oroszországnak: „Nem tűrhetjük, hogy az orosz halászok norvég vizeken vessék ki hálójukat a mi heringjeinkre.” Amiből kitűnik, hogy noha Fritjov Nansen nagy humanista, nem minden norvég Fritjov Nansen. Ők féltik a heringjeiket. Am pusztuljanak a népmilliók, a fő, hogy a heringek milliói a norvég halászat számára hajtsák az övék millióit.

— **Olly Horens operaénekesnő és Rudolfi citeravirtuóz e hó 18-án, szombaton tartják egyetlen hangversenyüket a Chat Noirban.** Kezdeté este fél 9 órakor. Jegyek elővételben kaphatók a Wagner Testvéreknél, a Soa illatszertárban és Dornstädter cukrászdájában.

— **Óriási csalás a Délivasutnál.** Bécsből jelentik: A Délivasut több tisztviselőjét letartóztatták, mert megállapították, hogy termékek eladott falpát előkelő szállítócégek útján ismét eladtak idegen állambeli vasúttársaságoknak. A Délivasut kára oly nagy, hogy a legutóbbi évek monstrecsalásaiban sem szerepelt akkora összeg. Beszélük, hogy a csalásokban kompromittálva van egy igen nagy fatermelődég, amely mögött egyik legnagyobb bécsi bankáll.

— **„Jön” Judex új küldetése. Jön az Apollóba.**

— **Aki a 46 éves Steigerwald Péterről, nos Facsar Máriával, valamit tud, értesítse az apatini plébániánál.** 2483—1-2

— **Belt Jakob, aki a 23 gyalogezredben szolgált, az 1915. évben a Kárpátokban eltűnt. Aki róla valamit tud, értesítse az apatini plébániabivaltat.** 2499—1-2

Valódi „ERÉNYI DIANA- Sósorszesz”

Sósorszesz”

minden gyógyszerárban, drogeriában és jobb üzletben kapható:

Kis üveg ára — K 18.—
Közép üveg ára — „ 50.—
Nagy üveg ára — „ 100.—

A valódi „Erényi Diana” sósorszesz minden háznál nélkülözhetetlen.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Forgalomba hozza: JUGOPHARMACIA r. t. DIANA-osztálya Zagreb, Prilaz 12.

Törv. védve.

Vezérképviselőt és főlerakat a Vojvodina részére:

KORODY LAJOS és TÁRSA
NOVISAD. 2266-2-31

Viszonteladóknek magas engedmény! — Kívánatra árajánlatot küldünk.

Színház — Mozi

A Nemzeti Színház műsora. Ma este vendége lesz a színháznak. Valyani Eugénia a beogradi Nemzeti Színház tagja fog fellépni a Troubadourban. A noviszádi színház igazgató-sága több vendégművész szereplését vette tervebe, hogy ezáltal is változatosabbá tegye a színház műsorát. Valyani Eugénia az első ebben a sorban. Utána következnek a kiváló baritonisták Jurcsenyev és Holodlov; Rogovszkaja és Popova szopránénekesnők, Marlasec (Beograd) és Flegl (Zagreb) bassziszták, Zinovjev és Rijavec tenoristák. A vendégszereplések alkalmával a helyarákat felemelik.

A Cigánybáró pénteki premijére már teljesen elkészült a színház operett személyzete.

Futás a halálba A Nordisk filmgyár nagyszerű társadalmi drámáját ma mutatja be utoljára az Apolló-mozi.

SPORT

• Rovatvezető: **Nemes Károly** •

*** Biróvizsgák Noviszádon.** Szombaton és vasárnap a beogradi birókollégium két jeles tagja Simonovics és Ruzics a szövetség megbízásából biróvizsgákat tartottak a Kub kávéházban. A vizsgákra jelentkezők száma megkérdőjelezhető volt, de ennek az oka azzal magyarázható, hogy a vizsgákat minden előkészület nélkül, egyszerűen rögtönözve csinálták. Így nem volt módjukban a vizsgát tenni óhajtoknak sem előkészülni, sem a vizsgák idejéről és helyéről tudomást szerezni. Ennek dacára volt öt jelentkező, névszerint Lampel Pál, Sztruhala Mihály, Gladosics István, Werner Jenő és Nemes Károly. A jelöltek szombaton lettek szóbeli vizsgát, vasárnap délelőtti pedig a NAK II.—NSC mérkőzésen gyakorlatit. A képzésről szóló végzést még e héten közzéteszi a szövetség a Politikában. A vizsgadíjat 40 dinárban állapította meg a bizottság.

*** Róka II.** vasárnap mutatott játéka azon reményre jogosít bennünket, hogy rövidesen visszanyeri múlt évi formáját.

*** Futóversenyt** rendeznek f. hó 19-én Beogradon át. A körülbelül 5000 méteres távra noviszádi athléták is beneveznek. A versenyt egész biztosan Stefánovics nyeri, aki ezen a távon már Ausztria bajnokát is megnyerte. Tekintve azonban, hogy ő nagy előnyökkel ad, meglepetés sincs kizárva.

*** A bajnokság állása.** Természetesen korai volna még a Beograd—Noviszádi bajnokságok győztesére tippelgetni, mégis érdekesnek tartjuk az első napi eredmények után egy helyezési táblázatot készíteni, amely a következő:

1. Jugoszlávia
2. B. S. K.
3. Szlávia
4. NAK
5. Konkordia
6. Makkabi
7. Sokol
8. OSKV
9. Vardar.

Mivel a Vardar még nem játszott, nincs kizárva, hogy az utolsó megveri az elsőt.

*** A J. Makkabi** ifjúsági csapata vasárnap a NAK ifjúsági ellen játszik.

*** NAK II.—NSC I. 2:1 (0:1).** A fiatal játékosokból álló munkás csapat nagyszerű ellenállást fejtett ki az egész mérkőzés alatt. A NAK II. csak a második féldő vége felé tudott kilyenliteni és a győztes gólt Bosnyák révén megszerezni. Az NSC-ben Boros és Borcal, a NAK-ban Róka és Dobi játéka érdemel elismerést.

*** Az osztrák bajnokságot eltiltották a nemzetközi mérkőzésektől.** Bécsből jelenteti tudósítónk: A Rapid Spanyolországba utaztatásban 5000 frankot kért az FC Basellől egy mérkőzésért. A svájci szövetség panaszára az osztrák szövetség professzionizmus címén megindította a Rapid ellen a vizsgálatot és lételethozatalig eltiltotta a nemzetközi mérkőzésektől. Ugyanakkor holmi bundacsempészésből kifolyóan az Amateure játékosai felett is létekezett az osztrák szövetség és Hansit egy évre, Köcköt, Gayert, Swatoscht, az osztrák football kiválóságait három hónapra eltiltotta a válogatott csapatban való szerepléstől.

*** Uj atlétikai világrekord.** Newyorkból jelentik: A 22. gyalogezred fedettpályaversenyén Jack Driscoll 500 yarden (451 m.) új világrekordot állított föl 58.6 mp. idővel. (Régi rekord: Sheppard 58.9 mp.)

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár

Novisad — Ujvidék.

Részvénytőke és tartalékalap 10¹/₂ millió.
Betétállomány — — — — — 50 millió.
Pénzügyminiszteri engedéllyel deviza-kereskedelempre jogosítva. 330

Külföldi átutalások legelőnyösebb napi árfolyamon.

Fizető helyeink: Wien: Anglo-Oesterreichische Bank
Prága: Prager Kredit Bank
Páris: Credit Lyonnais.
Berlin: Deutsche Bank
Triest: Banca Commerciale Triestina
Budapest: Magyar Általános Hitelbank

Betéteket, amelyeket mindenkor felmondás nélkül fizetünk vissza, 6%-al kamatoztatunk; 3 vagy 6 óra lekötött betéteknél kedvezményes kamatozást nyújtunk.

Giurati még nem fogadta el a fiumei kormányzói tiszteletet.

Róma, március 14. (Eredeti táv.)
Giurati elhalasztotta a fiumei kormányzói tisztség elfogadására vonatkozó elhatározását, míg Facta miniszterelnökkel ezen kérdésben nem tárgyal. A fascisták azonban továbbra is ragaszkodnak ahhoz, hogy Giurati legyen Fiume kormányzója és nem akarják tiszteletben tartani a kormány vetőjét, melyet Giurati megválasztása ellen emelt.

Oroszország a finn és lengyel határon nagy haderőket vont össze.

Berlin, márc. 14. (Eredeti táv.)
Lengyelország és Finnország között létrejött katonai egyezményre a szovjet-kormány azzal válaszolt, hogy a finn és lengyel határon nagy vörös haderőket vont össze.

Felélős szerkesztő: **Dr. Szlezák Rezső.**
Kiadótulajdonos: **Fáth Ferenc és társai.**

Apró hirdetések.

BUDAPESTRE UTAZOM. Üzleti és egyéb megbízásokat elfogadok. Cím a kiadóhivatalban. IZLÉSES NYOMTATVANYOKAT készít Noviszádon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1.

SZERÉMI FEHÉR ÉS SILLER BOR

jóminőségű, nagyobb mennyiségben kapható Lövész-u. 37. 2491-0

Egy fiatal házaspár

házmesteri állást elfogad. —
Glakotyán Antal, Zrínyi Péter-
utca 63. szám. 2517-1

ÜZLETHELYISÉG

kiadó Palánkán (Bácska) rövid-, disz-mű- és norinbergi-áru szakmabeli kis és nagykereskedés részére. Az üzlethelyiség a legforgalmasabb helyen épült. Közelebbt a tulajdonosnál 5-6

Reszely Károly, Bácska - Palánka.

Eladó egy jókarban levő 2520 1-3

teherhordó talyiga és egy jégszekrény.

Megtekinthető Hunyady-u. 44 sz. alatt.

APOLLO MOZGÓ

MÁRCIUS 15

Futás a halálba.

Nordisk dráma 6 felvonásban.

ÜGYES

2524-1

22—30 éves napszámos ipari munkára, valamint munkásleányok felvételnek **KRAMER TESTVÉREK** sodronyszövő-, fonó- és szitaárugyárában Futaki-ut 114. szám.

Magános ház

nagy kerttel és a kamenici hegyen 2¹/₂ hold jó karban tartott

szőlő szabad kézből eladó.

Bővebb megtudható Mátyás király utca 26. szám. 2516-1

Egy jó karban levő 2475-3-3

bőrfüdeles sárga hintó

azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Jön!

Judex

Jön!

új küldetése! az Apolloba

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
KALAP-MODELJEIM

megérkeztek. — Elvállalom férfi-, női-, gyermek kalapok alakítását, festését minden színben. — Új kalapok rendelésre kicsinyben és nagyban készülnek. Olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

ifj. FOJT ISTVÁN Ujvidék
Zrínyi lósa-utca 18. 2445-9 12

FEDEZŐ MÉNEK

AMERIKAI ÜGETŐK.

LATAVIEC Kilometer rec. s. pej 130
EZERMESTER fekete 132
ARGONAUT S. s. pej 129
GRODEK pej 128

ELŐJEGYZÉSEKET ELFOGAD

ifj. Gerber Nándor

STARI BEČEJ. 6-7

Egy kör-fűrész

kocsira szerelt 4 HP. motorral és egy 4 lyuku-morzsoló szintén 4 HP. motorral ellátó Kosztolányi Andrásnál Petrovácon. 2507 1

KÉKKŐ

2518-1-3

ásó, lapát, gereblye, venyigeoltó, sodronyszeg, sodrony, épület- és butorvasalás, különféle szerzőmök, zománczott lemezdedény, konyhacikkek, horgonyozott vízveder, láncok továbbá az összes vasárucikkek a legnagyobb választékban és legolcsóbban kapható

SCHLOTTER OISKÁR

VASKERESKEDÉSÉBEN. — NOVI-SAD,
Futaki u. 40. sz. a zsidó templommal szemben.

Spállitási és fuvarozási vállalat
KRUMESZ P.
Ujvidék Futaki utca 85
szám alatt. Elvállal helyi és vidéki áru fuvarozást és árubevitelt.

MÜNCHENI BARNA TAVASZI
EXPORTSÖR

„Hackerbräu“ Németország legrégebb sörfőzdéjéből, csak eredeti töltésű üvegekben kapható
BAUER GYULÁNÁL :: NOVISAD.

EMELETES HÁZ

üzlethelyiségekkel Novisad központjában eladó. Komoly reflektánsok „Schmolka“ hirdető irodájában Novisad, Futaki utca 24. sz. alatt. Telefon 2-76 érdeklődhetiek.
2523-1-2

Megvételre kerestetik egy használt, de jó állapotban levő
Hoffher-féle Elevátor

Ajánlatokat az ár megjelölésével ifj. Kosztolányi Andrásnak Petrováca címzendők. Ugyanott eladó egy Első Magy. Gazd.

CSÉPLŐGARNITURA

és szintén egy

MÁV. egész garnitura

mind a kettő gyári magánjáró
8 HP. 2405-1

Tíz pár téglaverő

munkás mesterral rögtön felvétetik Csányi és Kiss-féle téglagyárban Petrovácon. 2506-3-3

Egy komplett hálószoba,

szalon, 2 nagy tükör és különböző 2-2 tárgyak eladók Arany-utca 1. szám.

„SLAVIJA“
cipőgyár, Stari Bečej.

Ajánlunk eredeti gyári árakon:

	Férfi	Női
Fekete, box magas cipő	K 500.—	K 550.—
„ sevró „	550.—	620.—
Barna, box „	600.—	650.—
Fekete félcipő	450.—	400.—
Barna „	600.—	550.—
Gyermekcipők	300.—	

Saját érdekében tegyen próba-megrendelést, versenyfelületi olcsó ár. — Kiváló minőség. 2450-7-10

Minden jól képzett gazdász a zab, árpa és kukorica vetőmagot

USPULUN-nal

pácolja, amely a leghatásosabb megsemmisítője a külső betegségek előidézőinek. Nagyarán u megtakarítás vetőmagvakban. Lényegesen megjavítja a csiraképződést és a fejlesztő erőt. Nagyban fokozza a termőképességet. Kapható 50, 100, 250, 500 és 1000 gr. os dobozokban

MEIER A. cégnél, Ohler és Blattmann
cég lerakata Novisad, Temerini-u. 16. 2476 2-8

500 Dinárt megtakarít,

ha Horváth József uri szabónál Temerinben csináltatja a legujabb divat szerint **öltönyeit.** Finom gyapju szövetből **teljes hozzávalóval együtt** 2514-2-3

1000 Dinárért

Két öltöny megrendelésénél személyesen eljövök. — Tisztelettel

Horváth József angol uri szabó Temerin.